

Ajuntament de Vilassar de Dalt
Àrea de Patrimoni

Expedient

Nomenament el Sr. Jordi Soler Galí, Toti Soler
com a fill predilecte de Vilassar de Dalt.

Introducció

L'Ajuntament de Vilassar de Dalt ha iniciat l'expedient per nomenar Fill Predilecte el reconegut músic Jordi Soler Galí, conegut com a Toti Soler.

La concessió del títol de Fill Predilecte de Vilassar de Dalt constitueix la màxima categoria de les distincions municipals. Solament pot recaure en persones físiques, nascudes a Vilassar de Dalt, la trajectòria personal i professional de les quals mereixin la consideració i agraïment oficial, per haver destacat de forma extraordinària i amb indiscutible repercussió pública en la realització d'activitats que hagin redundat en benefici del municipi o l'hagin enaltit.

En aquesta línia, els mèrits de Toti Soler radiquen en esdevenir un dels músics més internacionals del nostre país, ambaixador internacional de la guitarra clàssica i de la seva població natal, Vilassar de Dalt.

Sovint a les seves entrevistes fa bandera dels seus orígens vilassarencs que varen marcar una formació cultural i musical des de la infantesa. El nom de Toti Soler, va associat a qualitat musical i a proposta cultural innovadora, factors que l'han acompanyat durant tota la seva carrera al costat de grans cantants o musicant obres de poetes de primer nivell.

L'arrelament a Vilassar, el seu sentiment de pertinença, la seva carrera musical i esdevenir un dels guitarristes amb més presència internacional del nostre país el fan mereixedor del nomenament proposat pel Ple municipal.

Instructora de l'expedient: M. Lluïsa Ruhí, regidora

Secretari: Enric Ortega, cap de patrimoni

Col.laboració amb el fons documental: Jordi Folch

Les arrels d'un músic

Jordi Soler i Galí va néixer a Vilassar de Dalt, al carrer Dr. Martí Soler, 7, el 7 de juny de 1949. Fou el segon dels tres fills del matrimoni entre el Dr. Jordi Soler i Bachs i la Maria Galí i Herrera.

A casa seva es respirava música. El pare tocava la viola de gamba i el violoncel i la mare el piano, que a l'estiu amb les finestres i les portes obertes, es podia sentir quan passaves pel carrer Nou.

L'herència cultural i sobretot musical, no es pot ignorar al valorar aquest vilassarenc que honora el seu poble amb una activitat musical, ben reconeguda pel món de la cultura.

Un antecedent important fou el besavi Jaume Bachs (1862-1909) pare de l'àvia paterna, Emília, de nom artístic "Angelo Angioletti", que fou un baríton que debutà al Liceu el 1889 i com a tenor a la Scala de Milà el 1904. També l'avi Martí Soler, metge de Vilassar, des del 1917 fins el 1977, tocava el violoncel. Altres notables antecedents culturals pel cantó Galí són, l'avi Alexandre (1886-1969) que fou un gran historiador i mestre en l'art d'educar i l'oncle Jordi Galí fundador de l'Escola Sant Gregori de Barcelona.

Els seus germans, Montserrat i en Martí també toquen la guitarra. Amb ells la Tita, en Toti i en Ti, fèiem servir materials de gravació, musical o de veu amb aparells que ens feia arribar el seu pare (un dels pioners de la Electro Encefalo Grafia de Catalunya). Recordo que abans de la cinta magnetofònica vàrem fer servir el fil magnetofònic, que quan es trencava quedava tot enroscaat com un encenall de fil ferro. Tot això ho experimentàvem a casa de la nostra tia Àgata Folch, gerent de Torremar, que amb un esperit molt liberal ens permetia experimentar en molts camps. A part doncs de la genètica musical i les experiències viscudes, en Toti té "la barra" de dir-me que vaig ser el seu primer mestre de guitarra, jo que sóc un complet ignorant, perquè quan els anys seixanta del segle passat, venia a escoltar com assajàvem els Dracs a can Folch (érem els tres cosins grans, en Lluís, l'Oriol, jo mateix i en Jaume Bot)li vaig ensenyar tres acords de guitarra, els únics que he sabut en la meva vida.

El 1963 els Dracs vàrem organitzar el Primer Festival Infantil de la Cançó dintre d'un Festival Pro-Hospital i en el programa també hi participà, amb 14 anys, en TOTI, sota el nom de "El Professor Krauss", fent d'il·lusionista. El noi era decidit.

Els estius, explicà en una entrevista del diari "El Correo Catalan" de 1973, preferia venir a casa nostra a escoltar discs tota la tarda, que no passar-la jugant a cartes amb els estiuejants.

I comencen les seves actuacions a Vilassar. El 1965 actua amb "Els Xerracs"(el primer grup, amb qui als 15 anys començà a tocar) i el 1966 amb el grup "Brenner's Folk". El 1967 amb el grup "Picnic" i la cantant Jeanette. El mateix any grava el seu primer disc "single" amb Petita Festa i

Ajuntament de Vilassar de Dalt
Àrea de Patrimoni

Tot Mentida. El 1968 actua al Casal Popular amb el “**Midnight Blues Grup**” amb en Jordi Sabatés al piano (2 hores de jazz) i el 1970 a la Massa amb el “**Grup de jazz OM**” amb el seu germà Martí a la percussió. El 1973 grava el primer LP, Liebeslied.

El que segueix és una vida intensa dedicada al que és la seva vida, la música. Per ell, la música que fa és el reflex de la seva vida. En la meua música, explica “em dono a mi mateix, completa i constantment”. I ho fa, parlant sempre del seu origen vilassarenc, i tornant de tant a tant al poble per actuar, per trobades familiars o culturals. Els crítics valoren la delicadesa, la intuïció i la riquesa musical d’en Toti, un vilassarenc de renom entre els guitarristes de Catalunya, un referent cultural del Vilassar del nostre temps. Entre les seves actuacions arreu – en solitari o amb altres artistes de renom- els premis, les entrevistes i els seus 32 discs (el darrer editat al Japó) és l’artista de Vilassar més conegut internacionalment dels últims anys.

El poble, agraït per la noblesa del seu art i la constància del seu treball, el té per un fill predilecte i avui rep la nostra més sincera felicitació.

Jordi Folch i Soler

Nascut el 1949 a Vilassar de Dalt (Barcelona), va iniciar els seus estudis musicals el 1965 al Conservatori Superior de Música de Barcelona i va ampliar-los el 1969 a l'Spanish Guitar Centre de Londres. Aquesta formació clàssica serà sempre present a la seva obra però no serà ni de bon tros l'única. El 1971 coneix al blues-man nordamericà **Taj Mahal** i aprenent i compartint l'un de l'altre la mesura del ritme del plor fet música realitzaran plegats diversos concerts. Però el camí de continu aprenentatge tot just comença i captivat per la saviesa gitana del flamenc més pur Toti Soler viatja a Andalusia el 1972 i adquireix i integra a la seva música els aprenentatges rebuts del llegendari guitarrista flamenc **Diego del Gastor**.

A grans trets, i pel gran públic, el nom de Toti Soler comença a aparèixer al voltant del moviment de pop-folk que va sorgir a mitjans dels anys seixanta del passat segle. Ell va formar part de formacions com Els Xerracs o Brenner's Folk. Aquests últims amb Jeannette al capdavant es van reconvertir en **Pic-Nic** i van fer el salt a les llistes d'èxit espanyoles amb un número 1 sonat, "Cállate niña". Amb el final de la dècada dels seixanta i l'arribada del rock i la psicodèlia, Toti Soler s'erigiria com un dels guitarristes elèctrics de capçalera. Al capdavant del grup **OM** canviaria les estructures del rock peninsular i participaria en gravacions històriques com el primer *Dioptria* de **Pau Riba**. Aquest Toti elèctric, poc a poc aniria deixant de banda l'electrificació per tornar a la guitarra clàssica, en una recerca constant d'un llenguatge propi. La publicació de *El gat blanc* (1973) marcaria un abans i un després en la trajectòria de Toti Soler. Mentre "Sevilla" significava l'adéu al Toti elèctric, la "Sardana Flamenca" obria una nova esquadra i un punt d'inflexió. La "Sardana flamenca" en si mateixa, partia del contacte amb la música flamenca que en aquell moment havia impactat Soler. Submergit en el flamenc, però conscient que no era el seu propi llenguatge, Soler el va combinar amb una melodia que li era propera com la sardana. Val a dir que en el cas de la "Sardana flamenca", Toti Soler va jugar amb una altra melodia popular, ja que el compàs sobre el que s'estructura el tema és el de l'havanera. En el mateix disc, Soler també aprofitava per versionar per *Alegrías de Cádiz* el mític "In a silent Way" de **Joe Zawinul**. Partint de *El gat blanc*, cada nova producció de **Toti Soler** aniria definint un estil més propi i inclassificable en el que es trobaven tots els elements que hem anat citant, combinant tot el seu univers musical amb poetes tan diversos com Miguel Hernández o Joan Vergés.

A partir del 1973 la seva vida musical inicia una altre vol. De la mà del poeta, actor i cantant **Ovidi Montllor** el Toti posa tota la sensibilitat apresada i compresa damunt versos de poetes escollits transformant-los en cançons i recitals que durant vint-i-sis anys ompliran escenaris d'arreu del

món, un d'ells el celebrat al mític teatre Olympia de París. La delicadesa, la intuïció, la riquesa musical de Toti Soler és aviat requerida per d'altres artistes de renom internacional, l'any 1980 l'actor i director **Ugo Tognazzi** li encarrega la composició de la banda sonora de la seva pel·lícula *I viaggiatori della sera* i aquell mateix any és el geni de **Léo Ferré** qui troba en els prodigiosos dits de Toti Soler el complement ideal per a les seves improvisades i intenses interpretacions. Així, després de diversos concerts plegats enregistren en un estudi de Milà els discs **Léo Ferré: Ludwig - l'imaginaire - le bateau ivre**.

Fidel a la forma musical que des de fa més de deu anys va descobrir, el 1984 participa a la Biall de Arte Flamenco de Sevilla 'El Toque' i el 1989 és convidat a participar al Festival Internacional de Guitarra de Córdoba. Durant els primers anys de la dècada dels 90 el Toti aprofundeix i perfecciona la tècnica flamenca amb el mestre sevillà **José Manuel Roldán**.

El 1994 l'**Orquestra Simfònica de les Balears** compta amb la seva presència com a solista al Festival de la Cançó Mediterrània a Palma de Mallorca. Consagrat ja com a compositor i intèrpret de la contemporaneïtat que recull tradicions de sons tan diversos Toti Soler accepta el repte de retornar als orígens de la seva formació i participa el 1996 en el VIIè Festival de Guitarra de Barcelona oferint la seva primera actuació pública com guitarrista clàssic en un concert dedicat a **J.S.Bach**.

Aquell mateix any rep el Premi al Millor Disc Català de l'Any per les seves composicions recollides al disc gravat a Suïssa, **Lydda**. El 1998 composa la música pel muntatge teatral sobre l'obra de l'autor **Ramón del Valle-Inclán** Farsa y Licencia de la Reina Castiza. Aquest treball li valdrà el Premi de la Crítica Teatral de Barcelona. El 1999 rep el Premi al Millor Disc Infantil de l'any per les seves alegres peces sobre poemes de **Miquel Martí i Pol**. L'any 2000 Toti Soler enregistra de nou dinou cançons que formen part de la memòria poètica col·lectiva de tot un país, el disc **Cançons** és el penúltim regal d'aquest mag que sempre sorprèn i captiva amb veu de vellut i so net d'aigua clara. Un disc que retorna al Toti més solitari als escenaris catalans participant al Festival d'Estiu de Barcelona 'Grec' de l'any 2001 i que li va fer valdre dos prestigiosos premis dins l'àmbit de la cançó catalana, el Premi Altaveu de Sant Boi de Llobregat i el Premi a la Popularitat que atorga l'emissora Ràdio 4.

L'any 2002 grava en el seu propi estudi *Vita Nuova* un disc que integra avieses musicals i poètiques acumulades de tants anys i on, tanmateix, cada tema conté en ell el nou tresor d'una vida pròpia, reflex fidel de la capacitat d'aquest músic en transformar la vida més íntima i profunda en bellesa compartida. *Vita Nuova* és presentat al públic al Palau de la Música de Barcelona i rep l'any 2003 el Premi de la Sociedad General de Autores y Editores (S.G.A.E.) al

Millor Disc dins la categoria Nuevas Músicas. *La mémoire et la Mer* serà el segell discogràfic que, al país veí de França, proposi, l'any 2004 a Toti Soler editar-hi un disc recopilatori i prou representatiu del seu treball musical. El Toti escull, entre música i cançons, tretze temes de diversos discos ja publicats, per acostar-se amb una emblemàtica i càlida antologia al públic francès. El disc, que porta per nom *Guitarra i Cançons*, inclou també tres temes enregistrats amb **Léo Ferré** l'any 1981 als estudis Regson Zanibelli de Milà. I com si es tractés d'una premonició l'any 2004 representa pel Toti, discogràficament parlant, l'any de la memòria. Surten a la llum dos discos carregats d'història, de temps i de tradició. El Toti, aimador de la música popular del seu país, aimador de la seva llengua, tria, arranja, harmonitza i interpreta cançons populars catalanes donant-los el vol i la vigència vital de la tradició més viva. Amb la sensibilitat de l'home que estima allò més antic, l'anònim heretat com a patrimoni comú que representa per a qualsevol país conèixer les seves cançons més populars, interpreta i reintrepreta de nou els seus sentits més atàvics: *L'arxiver de Tortosa* i *Racconto*, dos discos sorprenents que posen de manifest que l'home i el creador, la música i la poesia, el talent i la saviesa conflueixen sempre en els discos que el Toti ensenya al món. L'acabament del 2004 tindrà pel Toti un aire de tardor de melangia compartida. Per iniciativa del director teatral **Joan Ollé**, Toti Soler posarà música a l'obra del narrador i dramaturg rus **Anton Txèkhov**, *L'oncle Vània*. I si el text, amb paraules del seu director, emmalalteix l'ànima, la música que el Toti hi compona i interpreta en directe durant les cinc setmanes en que serà representada al Teatre Lliure de Barcelona, serà bàlsam de delicadesa, serà accent de solitud, serà per a cadascuna de les paraules pronunciades pels actors prolongació i estremiment de l'ambient apassionat i immòbil que envolta a Serebriakov, a Àstrov, a Ielena, a Sònia...

L'any 2005, en una cultura entestada a celebrar la mort, és el desè aniversari de la mort de l' **Ovidi Montllor**. Aquesta tristíssima efemèride suposa pel Toti una presència als escenaris del país tan inusual com intensa. Institucions públiques i privades reclamen i sol·liciten al Toti la creació d'un muntatge poètic/musical que faci viu el llegat artístic i moral d'aquell que feia tremolar de tanta tendresa, de tanta duresa, de tanta esperança i tanta amargor. I així, els més de vint-i-cinc anys de mútua admiració, de mútua entrega, de mútua meravella per la veu i els dits de la música fan sorgir l'espectacle i el disc *Déu catalans i un rus*, fent al·lució als deu poetes catalans i a l'únic poeta rus a qui l'Ovidi i el Toti van posar veu i música. Un cop més el Toti és l'eco transparent i imprescindible d'aquell que lligava cartes i roses i oferia a l'amic els reis i els asos de la més franca i lleial aliança artística i personal. I en mig d'aquesta, gairebé frenètica, presència escènica, una notícia que arriba donant un senyal de pau i de justícia: el Departament de Cultura la de la

Generalitat de Catalunya fa públic l'atorgament a Toti Soler del Premi Nacional de la Música 2005 en la seva 15ª edició. Un reconeixement institucional tant just com necessari perquè si encara hi ha algú, al petit país que habita, que té l'atreviment ignorant de no apreciar i admetre entre els més grans aquest músic que parla amb l'ànima al descobert.

La publicació el 1994 de l'àlbum **Lydda** (reeditat el 2014) marca el punt àlgid en la seva expressió guitarrística més tècnica i complexa al mateix temps que sempre sensible. A partir de llavors, i fins a la data present, Toti Soler inicia un nou camí de més de dues dècades que coincideix amb el seu retir al camp (l'Empordà) on inicia una etapa compositiva on la seva guitarra es submergeix en un discurs callat i misteriós, gairebé místic, un raig de llum i d'aire del so més destil·lat que viu i habita en el solc profund dels seus discos **Vita Nuova** (2002) **Vida secreta** (2005), **Vida més Alta** (2008). Una música que no només pot ser escoltada amb l'oïda sinó que demana, també, ser compresa per l'ànima.

Els seus discos més recents, **Raó de viure** (2011), **El teu nom** (2013) i **El temps que s'atura** (2015), són una mostra de totes les facetes que Toti Soler ha anat conreant al llarg de la seva extensa trajectòria: el guitarrista sensible i profund, el guitarrista que canta o s'ajunta amb grans veus com **Gemma Humet** o **Sílvia Pérez Cruz** insuflant melodia i música als versos dels grans poetes (Hernández, Vinyoli, Cernuda, Pere Quart, etc.).

D'altra banda, els darrers anys ha sorgit una fèrtil relació artística amb l'actor **Joan Massotkleiner**, amb el qual des del 2013 fins a l'actualitat porten realitzats diversos recitals músico-literaris: «**El món perdut de Salvador Espriu**», «**Intensament Vinyoli**», «**U, set, u, quatre SEGAR i BATRE**», «**L'Ovidi, poema sense acabar**» i «**Lull – Mística i Faula**». D'igual manera, els darrers anys ha dut la seva música als escenaris amb els recitals de guitarra i cançó **Guitarra Catalana, Liebeslied** i **El temps que s'atura**, ja sigui en solitari, acompanyat de Gemma Humet i/o del seu Trio.

Al 2015 el seu tema **Todos os sonho do mundo** del disc **VIDA SECRETA** ha format part de la banda sonora de l'exitosa pel·lícula **TRUMAN** dirigida per **Cesc Gay** i protagonitzada per **Ricardo Darín** i **Javier Cámara**. Aquest 2016 s'ha publicat al Japó el seu disc **VIDA SECRETA** i s'entreveu una pròxima gira per terres nipones al 2017.

OBRA I ESTIL

Un dels primers músics catalans a practicar sense objeccions i amb total encert la fusió, generant al llarg dels seus més de 50 anys de carrera 1 valuosa obra pròpia (31 discs i EL 32è per al Nadal de 2016) on conviuen modernitat i tradició. La seva música destil·la ressonàncies clàssiques que sonen a Bach, esperit jazzístic i unes arrels mediterrànies (des de la música popular catalana fins

a les músiques orientals i indoeuropees) tocases pel *duende* flamenc i el aroma andalusí. Al marge de la seva obra pròpia, les col·laboracions discogràfiques del Toti en treballs d'altres artistes son inombrables: Ovidi Montllor, Maria del Mar Bonet, Pau Riba, Quico Pi de la Serra, Léo Ferré, Jordi Sabatés, La Trinca, Pascal Comelade, Quimi Portet i molts altres.

Perfil internacional

La dimensió artística internacional de Toti Soler s'avalua en les seves col·laboracions amb músics com **Leó Ferrer** i **Taj Mahal**, i com compositor de la banda sonora de la pel·lícula d'Ugo Tognazzi *Il Viaggiatore della sera*, i de l'obra teatral del Premi Nobel Mario Vargas Llosa *Les mil nits i una nit*. També va formar part de l'elenc d'artistes internacionals que va integrar la gira espanyola de tribut a Leonard Cohen Segons Leonard Cohen.

Ha actuat per tot el món: França, Alemanya, Anglaterra, Holanda, Eslovènia, Itàlia, Suïssa, Luxemburg, Polònia, Rússia, Algèria, Mauritània, Brasil

Guitarra catalana com a concepte

Fa uns quants anys, fent una gira per Suïssa, **Toti Soler** va tenir una conversa amb **Philippe Jean-Mairet**, el luthier que li ha construït les dues millors guitarres que ha tingut.

En Toti li deia: *-Si no em dedico a la guitarra clàssica, tampoc a la guitarra flamenca, ni al jazz, ni a cap estil concret de guitarra, com se'n podria dir, del que jo faig?-*.

I ell li va respondre: *-Doncs digue'n **guitarra catalana**.*

I així ho ha fet, ja que el seu estil és una fusió de diferents tècniques guitarrístiques i formes musicals que perfectament poden portar aquesta, diguem-ne, denominació d'origen. Una denominació que últimament ha esdevingut etiqueta per mitjans de comunicació catalans a l'hora de referir-se a un estil general i un grup de músics guitarristes catalans concret, encapçalat pel Toti.

Premis

Toti Soler ha estat mereixedor dels màxims reconeixements musicals que s'atorguen a Catalunya:

2016 – **Premi a la Trajectòria** de l'AiE (Associació espanyola d'Artistes, Intèrprets i Executants).

2015 – **Premi a la Trajectòria** de Premis Enderrock 2016 – XVII Premis de la Música Catalana

2006 – **Creu de Sant Jordi** de la Generalitat de Catalunya.

2005 – **Premi Nacional de Música** del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2003 – **Millor Disc "Noves Músiques"** de la SGAE per *VITA NUOVA*.

Ajuntament de Vilassar de Dalt
Àrea de Patrimoni

2001 – **Premi a la Popularitat (Cançó catalana)** de Ràdio 4 de Barcelona.

2001 – **Premi “Festival Altaveu”** del Festival Altaveu de Sant Boi de Llobregat (Barcelona).

1995 – **“Millor Disc de l'Any”** per *LYDDA* de Ràdio 4 de Barcelona.